

Göteborgs kommun

2019-09-18

utbildningsforvaltningen@educ.goteborg.se

1 (18)

fredrik.johansen@educ.goteborg.se

Dnr 405-2018:6333

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid
Schillerska gymnasiet 2 i Göteborgs kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Schillerska gymnasiet 2 avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. En kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. På varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att utvecklingsarbeten behöver inledas och visar på vilka punkter detta ska göras. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs i så fall också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning men kan lämna framåtsyftande kommentarer då det bedöms motiverat.

Beslut

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Schillerska gymnasiet 2 i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande:

- Att rektorn tillsammans med lärarna följer upp och analyserar skolenhetens kunskapsresultat. Analysen bör utgå från en uppföljning av hur undervisningen har genomförts och påverkat skolenhetens resultat.

Undervisning

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande:

- Rektor och lärare behöver se till att eleverna ges inflytande och görs delaktiga i att planera och utvärdera undervisningen.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i flera delar så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande:

- Rektorn behöver se till att all undervisning präglas av studiero. I det arbetet behöver rektorn följa upp att gemensamma rutiner och förhållningssätt tillämpas av alla lärare.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande:

- Rektorn behöver i högre utsträckning analysera skillnader i betygssättning på skolenheten samt eventuella avvikelser mellan betyg och resultat på nationella prov.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 13 mars 2020 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redogörelsen skickas via e-post, till dokument.goteborg@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 2320, 403 15 Göteborg. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 405-2018:6333) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Förordningen (SKOLFS 2011:144) om läroplan för gymnasieskolan (Lgy 11), 1 Skolans värdegrund och uppgifter, En likvärdig utbildning, Kunskaper och lärande, Varje skolas utveckling, 2.6 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Skälen för bedömning är att rektorn tar ansvar för att följa upp och analysera skolans resultat kring trygghet och studiero men att det saknas ett motsvarande arbete kring elevernas studieresultat. Granskningen visar också att rektorn i högre utsträckning behöver följa upp undervisningens genomförande och koppla det till skolenhetens resultat. Dessutom behöver rektorn i högre grad följa upp om, och i så fall hur, undervisningen genomsyras av värdegrundsuppdraget. Det framkommer under granskningen att det finns en hög medvetenhet kring jämställdhetsfrågor bland elever och personal och att eleverna möter den typen av frågor i undervisningen. Dock behöver rektorn ta ansvar för att det arbetet sker på ett mer strategiskt sätt. Vidare visar granskningen att rektorn ger lärarna förutsättningar att samverka genom att det finns mötesstrukturer såsom ämneslag och programträffar samt forum där elevhälsan medverkar.

Rektorn behöver utveckla och systematisera skolenhetens arbete kring att följa upp och analysera skolans kunskapsresultat

Granskningen visar att rektorn i begränsad omfattning följer upp och analyserar skolans resultat. Av intervjuer med lärarna, elevhälsan och rektorn framkommer att det finns en systematik kring hur de på skolan följer upp och analyserar sitt arbete med trygghet och studiero (se vidare under avsnittet Trygghet och studiero). Däremot följer rektorn upp skolans kunskapsresultat och analyserar dessa i begränsad omfattning. Både rektorn och lärarna beskriver att de efter läsåret 2016/17 gjorde ett grundligare arbete med att följa upp kunskapsresultat och ger exempel på jämförelser av betyg i ämnen och mellan betyg och nationella prov. De beskriver vidare att motsvarande arbete inte har gjorts i samma utsträckning för läsåret 2017/18. Kunskapsresultaten för 2017/18 har endast följts upp i begränsad omfattning och i

dess uppföljningar har de flesta ämneslagen, som är gemensamma för hela Schillerska gymnasiet, haft som uppdrag att följa upp och analysera kunskapsresultaten i respektive ämne. Rektorn anger under intervjun att det har varit varierande kvalitet på ämneslagens analyser och det dessutom är ett utvecklingsområde för skolan att lärarna ska få ut bättre underlag i form av betygsstatistik. Av "Uppföljningsrapport 2017/18" för skolenheten framgår det att enstaka resultat finns sammanställda för hela skolenheten såsom andelen elever med gymnasieexamen, procentuell fördelning av betygen och genomsnittlig meritpoäng. Dessa resultat finns dessutom särredovisade för flickor respektive pojkar. Dock saknas en analys av dessa resultat. Av "Verksamhetsplan 2018/19" för skolenhet framgår det att skolenhetens övergripande mål är desamma som föregående läsår. Utifrån en tidigare analys har rektorn identifierat en låg måluppfyllelse gällande andelen som tar gymnasieexamen. Som en följd av detta har bland annat ett arbete med att minska frånvaron inletts, vilket enligt lärarna och elevhälsan lett till att elevernas närvaro och deltagande på lektionerna ökat. Bland annat så finns det nu tydligare rutiner för hur lärarna och elevhälsan ska fånga upp signaler när elever börjar få en hög frånvaro.

Rektorns uppföljning är begränsad kring hur lärarna ser till att undervisningen genomsyras av värdegrundsuppdraget eller i vilken utsträckning undervisningen behandlar värdegrundsarbetet, det vill säga om och hur lärarna förmedlar och gestaltar exempelvis demokratiska värden och mänskliga rättigheter. Både lärarna och elevhälsan lyfter hur de går igenom likabehandlingsplanen med eleverna i olika forum. Eleverna ger exempel på att den typen av frågor kommer upp när hela skolan har en gemensam dag per termin. Lärarna ger även exempel på hur de arbetar med värdegrundsrelaterade frågor i undervisning men att det inte är något uppdrag från rektorn eller att något planeras gemensamt. Det sker heller ingen uppföljning av det arbetet.

Det finns en medvetenhet kring frågor kopplade till jämställdhet på skolenheten, både bland elever och personal, men arbetet med jämställdhetsfrågor är inte tillräckligt strategiskt

Granskningen visar att det finns en hög medvetenhet kring jämställdhetsfrågor bland elever och personal och att eleverna möter den typen av frågor i undervisningen. Dock visar granskningen att arbetet inte bedrivs på ett strategiskt sätt. Samtliga intervjuade grupper ger exempel på skolövergripande aktiviteter och hur enskilda lärare tar upp jämställdhetsfrågor i undervisningen. Dock finns det inga gemensamma åtgärder eller några uttalade direktiv till lärarna från rektorn. Rektorn beskriver bland annat att skolenheten inte har någon tydlig strategi kring vad rörande jämställdhet de ska

arbeta med i undervisningen. Ansvar för att jämställdhetsfrågor kommer in i undervisningen och ligger istället på de enskilda lärarna.

Det framgår av "Uppföljningsrapport 2017/18" för skolenheten att vissa studieresultat redovisas separat för pojkar och flickor men att inga resultat som är kopplade till trygghet och studiero redovisas på samma sätt. Dock saknas analyser av de studieresultat som är kopplade till flickor och pojkar och därmed även några åtgärder kopplade till en sådan analys. Detta trots att det finns stora skillnader mellan pojkars och flickors resultat på skolenheten. Bland annat så är andelen flickor som når betygssteget A 12,4 procent jämfört med 4,3 procent för pojkar. Motsvarande andel för betygssteget B är 20,4 procent för flickor och 10,2 procent för pojkar.

Rektorn har organiserat och leder det pedagogiska arbetet på ett tydligt så att lärarna har möjligheter att samverka

Granskningen visar vidare att rektorn ger lärarna förutsättningar att samverka genom att det finns mötesstrukturer såsom ämneslag, programarbetslag, en utvecklingsgrupp för hela Schillerska gymnasiet och även forum där elevhälsan medverkar. Rektorn implementerade läsåret 2017/18 en ny arbetsorganisation där införandet av programarbetslag bland annat syftade till att ge lärarna mer ansvar. Av intervjuer med samtliga personalgrupper framgår det att de har förutsättningar för att samverka. Dels är lärarna indelade i arbetslag och tillhör något av de två programmen som finns på skolenheten, dels ingår de i ämneslag där lärare från hela Schillerska gymnasiet medverkar. Det är förstelärare som ansvarar för att ta fram fokusområden för respektive ämneslag och för att återkoppla till de tre rektorerna, som har delat upp ansvaret för olika ämnen mellan varandra. Även elevhälsan beskriver under intervjun att de olika funktionerna i elevhälsan fördelar sig mellan de programmöten de har tillsammans med lärarna.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande:

- Att rektorn tillsammans med lärarna följer upp och analyserar skolenhetens kunskapsresultat. Analysen bör utgå från en uppföljning av hur undervisningen har genomförts och påverkat skolenhetens resultat.

Skolinspektionen bedömer att rektorn behöver följa upp och analysera skolans kunskapsresultat i högre utsträckning. Uppföljningen begränsas till att ämneslagen följer upp sitt ämnes resultat och analyserar dessa men att det sker med varierande kvalitet i de olika ämneslagen. På skolnivå följs enstaka kunskapsresultat upp men där saknas det en analys och därmed åtgärder som är kopplade till en sådan analys.

Den dagliga pedagogiska ledningen av skolan och lärarnas professionella ansvar är enligt läroplanen förutsättningar för att skolan ska kunna utvecklas kvalitativt. Detta kräver att verksamheten ständigt prövas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas. Rektorn har ansvar för skolans resultat och för att det följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven. Enligt skollagen ansvarar rektorn för att det på skolenhetsnivå genomförs en systematisk och kontinuerlig planering, uppföljning och utveckling av utbildningen. Skolor där eleverna har goda studieresultat karaktäriseras av ett ledarskap där fokus ligger på elevernas lärande och på uppföljning av de framsteg som görs på skol-, klassrums- och elevnivå.¹

Skolinspektionen rekommenderar att den uppföljning som rektorn genomför tillsammans med lärarna behöver genomföras kontinuerligt och omfatta kunskapsresultaten för varje läsår. Dessutom behöver rektorn i högre grad följa upp hur undervisningen genomsyras av värdegrundsuppdraget. Uppföljningen av studieresultat och analysen av dessa behöver även utökas till att exempelvis omfatta jämförelse mellan olika kurser, ämnen och skillnader mellan betyg och nationella prov. Dessutom bör kunskapsresultaten följas upp utifrån ett könsperspektiv, speciellt då det för läsåret 2017/18 finns stora skillnader i undervisnings resultat mellan flickor och pojkar.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 3 och 5a §§, 4 kap. 9 § skollagen

4 kap. 1 § och 6 kap. 4-8 §§ gymnasieförordningen (2010:2039)

Lgy 11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, Rättigheter och skyldigheter,

Gymnasieskolans uppdrag, Kunskaper och lärande, 2.1 Kunskaper, 2.3 Elevernas

¹ Håkansson, J. & Sundberg, D. (2016) Utmärkt skolutveckling: Forskning om skolförbättring och måluppfyllelse, Stockholm: Natur & Kultur, s. 101; Hattie, J. (2009) Visible learning: A synthesis of over 800 meta-analyses relating to achievement, London: Routledge, s. 83ff.

ansvar och inflytande, 3 Examensmål för alla nationella program, 4 Gymnasiegemensamma ämnen Lgr 11, 5 Kursplaner
--

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Skälen för bedömningen är att granskningen visar att undervisningen huvudsakligen främjar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden. Undervisningen är till stor del strukturerad och eleverna ges förutsättningar att förstå innehållet på lektionen men det finns en variation i huruvida lärarna på skolan tydliggör målen så att dessa blir tydliga för eleverna. Undervisningen innehåller variation avseende arbetssätt och uppgifter, och eleverna ges ett aktivt lärarstöd. Granskningen visar dock att rektorn behöver se till att undervisningen utvecklas så att lärarna i högre grad planerar och utvärderar undervisningen tillsammans med eleverna.

Eleverna ges ett aktivt lärarstöd samt att undervisningen mestadels är varierad, målfokuserad och strukturerad

Granskningen visar att lärarnas undervisning mestadels är målfokuserad och strukturerad samt att eleverna ges ett aktivt lärarstöd. Vid de lektioner som Skolinspektionen observerat tydliggörs oftast innehållet och vilka moment som lektionen kommer att innehålla. Eleverna beskriver i intervjun att läraren vanligtvis börjar en lektion med att förklara vad som kommer att hända under lektionen. På lektionerna för de lärare som inte gör en sådan inledning av lektioner blir det inte studiero, säger eleverna (se vidare under avsnittet Trygghet och studiero). Däremot ger eleverna en bild av att det varierar mellan de olika lärarna om de pratar om vad de ska lära sig. Eleverna beskriver att vissa av lärarna kan gå igenom målen vid enstaka tillfällen i början på kursen men att de inte förstår målen med enskilda uppgifter eller lektioner. Lärarna beskriver i intervjun att de mestadels går igenom målen i början av kursen. Vid intervjun med rektorn anger han att det sker diskussioner i ämneslagen men att det i dagsläget varierar mellan lärarna huruvida de synliggör målen för eleverna på lektionerna. Det varierar också mellan lärarna i vilken utsträckning de tydliggör lektionens innehåll för eleverna, menar rektorn.

Vidare framgår det av de observerade lektionerna att lärarna arbetar för att skapa en varierad undervisning som omfattar olika moment anpassat till längden på lektionspasset, vilket i de flesta fall innebär att eleverna behåller sitt engagemang hela

lektionen. Eleverna berättar i intervjun att de kan få hjälp under sina lektioner av lärarna. Vid genomförda observationer ser Skolinspektionen exempel på hur enskilda lektioner består av flera olika arbetssätt, uppgifter och metoder. Eleverna ges också i flera fall möjlighet att jobba enskilt, i par och i helklass.

Det finns en skillnad mellan olika undervisningsgrupper om eleverna uppmuntras, stimuleras och om undervisningen anpassas efter elevernas olika behov

Granskningen visar att det skiljer sig åt mellan olika undervisningsgrupper när det gäller om eleverna uppmuntras, stimuleras och om undervisningen anpassas efter elevernas olika behov. Eleverna beskriver att lärarna är bra på att uppmuntra dem genom att gå runt och kolla med varje elev. Dock upplever eleverna att det finns en skillnad mellan lärarna och att det finns lärare som inte "pushar" dem och inte får dem att vilja kämpa mer eller som frågar hur det går för eleverna. Lärarna återkommer vid flera tillfällen under intervjun kring svårigheter med att många elever inte är motiverade till att studera och har låga förkunskaper när de börjar på Schillerska gymnasiet. Lärarna beskriver vidare att det inte funnits förutsättningar att kunna genomföra anpassningar då det är så många som 30 elever i en klass och att elever då inte klarar kurserna. Elevhälsan beskriver att det är svårt för lärarna att genomföra de anpassningar som behövs då många elever i klasserna har stödbehov och främst i ämnena svenska och engelska. Rektorn anger i intervjun att utvecklingsbehovet kring just undervisningen är att lärarna i högre grad behöver utgå från eleverna och sätta dem i fokus i undervisningen då detta inte alltid är fallet.

Eleverna ges begränsade möjligheter att vara delaktiga i att planera och utvärdera undervisningen

Granskningen visar vidare att undervisningen ger begränsade möjligheter för eleverna att vara delaktiga i både planering och utvärdering av undervisningen. Rektorn har identifierat elevernas inflytande, bland annat genom att de hade låga resultat kring delaktighet i Skolinspektionens enkät, som ett utvecklingsområde och i "Verksamhetsplan 2018/19" för skolenheten är "Större möjligheter till elevinflytande i undervisningen" en målsättning under innevarande läsår. Rektorn har utifrån det beslutat om att det alltid ska genomföras en kursenkät under kursens gång. Det framgår dock under intervjuer med både elever och lärare att dessa enkäter endast genomförs i vissa kurser. Eleverna anser heller inte att det blivit några förändringar i undervisningen efteråt. Rektorn anger i intervjun att tanken är att lärarna efter genomförd kursenkät ska göra en egen analys i en kurs som läraren har och lämna in till rektorn med förslag på förbättringar. Rektorn beskriver att det inte är implementerat fullt ut och att det är några lärare som har lämnat in en sådan analys men att det är något som kommer att genomföras fullt ut framöver.

Beträffande elevernas möjlighet till delaktighet i planeringen av undervisningen visar granskningen att de sällan har ett sådant inflytande. Under intervjuerna med eleverna framgår det att eleverna sällan eller aldrig upplever att de ges möjlighet till delaktighet i planeringen av undervisningen. Eleverna ger exempel på att några av lärarna frågar dem om examinationsformer och tid för inlämningar och prov men att de inte är delaktiga i planeringen av undervisningen. De beskriver vidare att lärarna går igenom och visar en färdig planering och ger exempel på att vissa av lärarna tar in synpunkter på planeringarna som lärarna har gjort. Lärarna har diskuterat elevernas delaktighet i några av ämneslagen men anger i intervjun att det inte är något de har arbetat med generellt på skolenheten. Lärarna anger också i intervjuerna att de upplever det svårt att få med eleverna i planeringen av undervisningen då många av eleverna inte är motiverade att studera. De beskriver vidare att det är svårare i vissa kurser, att styrdokumentet är styrande och att eleverna i vissa fall uttryckt att de vill att läraren ska bestämma som orsaker till eleverna inte varit delaktiga i planeringen av kursen. Under intervjun med rektorn bekräftar han att han delar elevernas bild att eleverna generellt inte är delaktiga i planeringen av undervisningen.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande:

- Rektor och lärare behöver se till att eleverna ges inflytande och görs delaktiga i att planera och utvärdera undervisningen.

Granskningen visar att det på skolenheten ännu inte finns ett tydligt arbete för att göra eleverna delaktiga i planering och utvärdering av undervisningen. Visserligen är behovet av att i högre grad ge eleverna inflytande identifierat av rektorn, men insatserna har ännu inte gett effekt och många elever upplever inte möjlighet till delaktighet.

Enligt läroplanen är skolans mål att varje elev tar ett personligt ansvar för sina studier och sin arbetsmiljö. Läraren ska tillsammans med eleverna planera och utvärdera undervisningen. Detta kräver en anpassad skolmiljö där det råder ett klimat där alla elever är aktiva, accepterade och blir lyssnade till och där alla elever är del av ett sammanhang i vilket de tillsammans med andra har möjlighet till inflytande. Genom att delta i planering och utvärdering av den dagliga undervisningen och få välja kurser, ämnen, teman och aktiviteter, kan eleverna utveckla sin förmåga att utöva inflytande och ta ansvar. Eleverna ska få möjlighet till reflektion, att utveckla kritiskt tänkande och metakognitiva strategier i syfte att de ska kunna ta ansvar för sitt eget lärande.

För att elever ska vara aktiva och känna sig som en del av ett sammanhang där de blir lyssnade till krävs att lärarens inställning till eleverna är att de kan och vill ta ansvar för sitt eget lärande. När läraren utvärderar undervisningen är det väsentligt att läraren inhämtar elevernas synpunkter om hur undervisningen genomförs med avseende på innehåll, arbetsformer och arbetssätt. Att ge eleverna möjlighet att tänka och reflektera över undervisningens kvalitet är av vikt för att läraren ska kunna få ett underlag för att utveckla undervisningen. Dessa utvärderingar behöver göras kontinuerligt under kursens gång och inte bara vid ett enstaka tillfälle. Lärare behöver blanda uppföljningar med utvärderingar när det gäller sin egen undervisning. De kan göra detta både genom mer strukturerade utvärderingar, vilka med fördel kan vara anonyma, men också genom att i samband med lektionerna ta reda på hur eleverna uppfattar lektionernas genomförande. Skolinspektionens erfarenheter är att de lärare som kontinuerligt låter eleverna utvärdera hur arbetet fortlöper lyckas bättre med att få eleverna att uppleva att de har inflytande.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 3 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgy 11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Kunskaper, 2.2 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i flera delar så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men utvecklingsområden finns.

Skälen till Skolinspektionens bedömning är att det finns ett medvetet arbete på skolenheten för att förbättra elevernas trygghet. Bland annat har rektorn vidtagit flera åtgärder det senaste läsåret och arbetar tillsammans med lärarna aktivt för att skapa en trygg miljö fri från kränkningar. Granskningen visar dock att även om det finns gemensamma regler och rutiner på skolenheten kring studiero så följs inte dessa av alla lärare så att all undervisning präglas av studiero.

Det finns ett medvetet och aktivt arbete med att skapa en trygg miljö för eleverna

Granskningen visar att det pågår ett medvetet och aktivt arbete med att skapa en trygg miljö för eleverna. Under granskningen framgår det att det i vissa klasser varit både otryggt, förekommit kränkningar och där lektioner inte präglats av studiero. Den intervjuade elevgruppen för de aktuella klasserna beskriver att det fortfarande kan bli

stökigt (se nedanstående avsnitt kring studiero) på lektionerna men att situationen har blivit bättre och de ger exempel på åtgärder som skolan har gjort. Dels har det vidtagits åtgärder för specifika klasser men även åtgärder för hela skolan. Bland annat skapat en öppenhet i vissa utrymmen som tidigare kunnat upplevas som otrygga, dörrar har låsts och eleverna har försetts med taggar för att undvika att det söker sig personer till skolans område som inte ska vistas där. Eleverna har inflytande över frågor som rör trygghet och studiero genom bland annat genom programrådet. Men även genom att eleverna återkommande besvarar enkäter kring hur de upplever miljön, tryggheten och studieron.

Framtagna gemensamma regler och rutiner kring studiero följs inte av alla lärare

Vidare visar granskningen att det trots att det finns tydliga regler och rutiner framtagna kring studiero så följs inte dessa av alla lärare på skolenheten. I syfte att förbättra studieron har hela Schillerska gymnasiet tagit fram fyra ordningsregler som är kända för de intervjuade elev- och personalgrupperna. Dock ger de intervjuade grupperna en samstämmig bild av att reglerna följs i olika utsträckning bland lärarna. Eleverna beskriver också att det finns lektioner där de inte har studiero och ger exempel på när reglerna inte följs och att vissa lärare agerar först när det blivit alltför dålig studiero. Eleverna beskriver även att bristen på studiero kan bero på att det saknas struktur där lärare inte beskriver innehållet på lektionen så att det blir tydligt för eleverna. Skolinspektionen berättar under intervjuer med lärare och rektorn att eleverna upplever att studiero varierar mellan olika lärare. Både lärarna och rektorn beskriver då samstämmigt att studiero varit en fråga som diskuterats och varit i fokus men att det fortfarande finns lärare som inte följer de ordningsregler som tagits fram. Att lärarna följer ordningsreglerna i olika omfattning bekräftas även under de lektionsobservationer som Skolinspektionen genomfört.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande:

- Rektorn behöver se till att all undervisning präglas av studiero. I det arbetet behöver rektorn följa upp att gemensamma rutiner och förhållningssätt tillämpas av alla lärare.

Granskningen visar att Schillerska gymnasiet 2 behöver fortsätta utveckla ett gemensamt förhållningssätt i arbetet med att skapa och upprätthålla en studiemiljö som är helt inriktad på lärande. Framförallt behöver rektorn förankra de gemensamma

rutiner och förhållningsätt som finns på skolenheten samt följa upp att dessa tillämpas av samtliga lärare på skolenheten.

Enligt skollagen ska utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero.

Utifrån ett generellt perspektiv gällande arbetet med studiero vill Skolinspektionen peka på att det, för att åstadkomma en miljö på skolan där all undervisning präglas av studiero, krävs att det finns väl fungerande forum för lärarna att diskutera och komma överens om gemensamma strategier och förhållningssätt. Det är också viktigt att eleverna involveras. Både lärare och elevers upplevelse av hur detta arbete fungerar blir då en viktig utgångspunkt för reflektion och omprövning. Det handlar ytterst om att arbeta för en skolkultur där det finns ett gemensamt förhållningssätt för hur ordningsstörningar ska hanteras om de uppstår.²

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 15 kap. 25a § skollagen

8 kap. 2-3 och 3f §§ gymnasieförordningen

Lgy 11, 2.5 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

Skälen för bedömningen är att det vid skolenheten finns ett visst arbete med likvärdig bedömning och betygssättning. Rektorn följer förvisso till viss del upp lärarnas betygssättning, men rektorn analyserar endast i begränsad omfattning skillnader i betyg och avvikelser mellan resultat på nationella prov och betyg. Vidare så bedrivs samverkan med likvärdig bedömning och betygssättning till största del i de olika ämneslagen. Dock är samverkan mellan ämneslagen mycket begränsad.

Till viss del analyserar rektorn skillnader i betygssättning

Granskningen visar att rektorn följer upp att lärarna använder sig av olika metoder för att göra likvärdiga bedömningar och sätta likvärdiga betyg. Detta görs bland annat genom att lärarna får i uppdrag av rektorn att välja ut någon kurs de betygsatt,

² Skolinspektionen (2016c) Skolans arbete med att säkerställa studiero – det räcker inte att det är lugnt, eleverna måste lära sig något också, Stockholm: Skolinspektionen, s. 16.

analysera undervisningen som bedrivits i den aktuella kursen och därefter lämna in den dokumenterade analysen till rektorn. Dock så analyserar rektorn skillnader i betyg och resultat i begränsad omfattning. Det finns ingen framtagna sammanställd betygsstatistik för exempelvis olika ämnen och inte heller resultat för de nationella prov som genomförs på skolenheten. Rektorn anger i det inskickade materialet att få tillgång till betygsstatistik är ett utvecklingsområde. Dock anger rektorn att han genom en sammanställning över en prognos över elevernas betyg exempelvis kan se hur många elever som riskerar betyget F. Rektorn berättar som exempel att måluppfyllelsen i Matematik 1 varit låg och att rektorn vidtagit åtgärder utifrån det.

Lärarna har förutsättningar att kalibrera sina bedömningar och sin betygsättning i ämneslagen

Granskningen visar att rektorn ger lärarna förutsättningar att kalibrerar sina bedömningar och sin betygsättning främst genom att det finns ett medvetet arbete kring betyg och bedömning i respektive ämneslag. Av rektorns skriftliga redovisning framgår att samtliga lärare vid skolenheten genomgått kursen Betyg och bedömning vid Karlstads universitet under läsåret 2015/16 i syfte att skapa en samsyn i arbetet med formativ och summativ bedömning. Det framgår under intervjuer med lärarna att arbetet med betyg och bedömning även efter det varit i fokus i respektive ämneslag. Lärarna beskriver vidare att de, som en del av arbetet med sambedömning, bland annat rättar andra elevers nationella prov, delar "egna" prov och andra former av tester i undervisningen samt delar olika elevuppgifter och lösningar emellan sig. Lärarna ger vidare exempel på att de gemensamt i ämneslagen diskuterat hur de skulle betygsätta tidigare inlämnade uppgifter men också att de skapat gemensamma prov och uppgifter i olika kurser. Dock finns det ämnen på skolan som enbart undervisas av en lärare som inte har den möjligheten och där det inte heller finns något organiserat utbyte kring bedömningsfrågor med lärare i ämnet på andra skolor.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande:

- Rektorn behöver analysera skillnader i betygsättning samt eventuella avvikelser mellan betyg och resultat på nationella prov.

Skolinspektionens granskning visar att rektorn behöver utveckla sin analys av skillnader i betygsättning samt eventuella skillnader mellan betyg och resultat på nationella prov. Vidare behöver rektorn föra diskussioner med lärarna utifrån dessa

analyser. Detta för att skapa en grund för att förbättringsinsatser ska kunna genomföras, vilket i förlängningen ska bidra till att höja betygssättningens kvalitet.

Av läroplanen framgår att rektorn som pedagogisk ledare och chef för lärarna och övrig personal har det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen. Rektorn ansvarar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven.

Rektorn har ett ansvar att analysera avvikelser i betygssättningen. Skolinspektionens granskning visar att rektorn i högre utsträckning behöver identifiera om det förekommer skillnader i betygssättningen mellan exempelvis lärare, ämnen samt eventuella avvikelser mellan betyg och resultat på nationella prov. Här är det särskilt viktigt att reflektera över om betygen glider iväg i någon riktning, över tid. Utifrån analysen behöver rektorn diskutera eventuella skillnader med lärarna, som en utgångspunkt för att öka likvärdigheten i lärarnas bedömningar.

På Skolinspektionens vägnar

X Helena Boëthius

Enhetschef
Signerat av: Helena Boëthius

X Fredrik Nellemo

Föredragande
Signerat av: Fredrik Nellemo

I handläggningen av ärendet har även utredaren Daniel Talje medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning regelbunden kvalitetsgranskning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- 7 lektionsobservationer
- 2 gruppintervjuer med elever
- 2 gruppintervjuer med lärare
- En gruppintervju med skolans elevhälsa
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska värdera vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal indikatorer. Dessa indikatorer beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning arbetar skolan så att utbildningen präglas av trygghet och studiero och eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet vid bedömning och betygssättning? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter om verksamheten

Skolinspektionen besökte skolenheten den 14 och 15 mars 2019. Besöket genomfördes av Fredrik Nellemo och Daniel Talje.

Schillerska gymnasiet, skolenhet 2, är en kommunal gymnasieenhet belägen i Göteborgs kommun. Schillerska gymnasiet består av tre olika skolenheter varav skolenhet 2 omfattar samhällsvetenskapsprogrammet och ekonomiprogrammet och leds av en rektor. Det går, enligt skolans egna uppgifter, 327 elever på skolenheten.